

Banca Națională a României a intrat recent în posesia unor documente din anul 1941 – cu sprijinul altor instituții ale statului –, în care reprezentanți ai băncii din perioada respectivă au făcut un inventar pentru conducerea statului român din epocă în legătură cu situația Tezaurului pe care BNR l-a trimis la Moscova în anii 1916 - 1917 și a celorlalte documente de arhivă expediate . Documentul este studiat de specialiștii BNR care încearcă să ateste proveniența și autenticitatea documentelor din arhiva BNR și să coreleze informațiile noi cu cele existente.

Cercetarea celor 200 de pagini este în curs și, odată finalizată, BNR va informa oficial publicul și instituțiile statului român (Ministerul Culturii, Ministerul Afacerilor Externe, Academia Română, alte instituții interesate) în legătură cu detalii relevante care pot rezulta din aceste documente. Conform unor evaluări preliminare, documentul are valoare istorică și completează materialele deja existente în arhiva BNR, dar nu și în privința documentelor orginale din anii 1916 -1917 (procesele verbale de predare - primire ale valorilor trimise de statul român și BNR în Rusia), care stau la baza solicitărilor de returnare a Tezaurului.

Documentele noi confirmă cifrele referitoare la Tezaurul de metale prețioase trimise la Moscova. Orice altă interpretare în legătură cu documentele respective nu se susține până la finalizarea cercetărilor și reprezintă simple speculații.

Banca Națională a României a făcut numeroase demersuri pentru a aduce la cunoștința publicului român și internațional situația Tezaurului românesc trimis la Moscova în anii 1916 – 1917. BNR a publicat de-a lungul timpului numeroase lucrări: *„Tezaurul Băncii Naţionale a României la Moscova”* , 2 volume (1999, 2011);
„Legendele bătrânei doamne”
(2009),
„Din istoria Băncii Naționale”
(2009),
”The Treasury of the National Bank of Romania in Moscow”
(2000 şi 2011);
„Salvarea aurului polonez”
în limbile română, engleză, poloneză (2012) cu un capitol dedicat Tezaurului de la Moscova;
„Odiseea aurului BNR. Tismana 1944-1947”
(2015), precum și numeroase articole de specialitate.

În fiecare an, în cadrul Simpozionului de istorie bancară „Cristian Popișteanu” sunt discutate toate elementele noi care apar în legătură cu acest subiect. Guvernatorul BNR, dl. Mugur Isărescu, a prezentat în repetate rânduri, în conferințe publice, istoricul și demersurile efectuate pentru recuperarea Tezaurului (câteva exemple: Cuvânt de deschidere al guvernatorului BNR , la a XXIV-a ediție a Simpozionul „Cristian Popișteanu” - București, 6 aprilie 2016 , Discursul guvernatorului BNR , la a XXVI-a ediție a Simpozionul „Cristian Popișteanu” - București, 24 aprilie 2018)

De asemenea, BNR a pus la dispoziție Ministerului Afacerilor Externe al României și Comisiei româno-ruse pentru studierea problemelor izvorâte din istoria relațiilor bilaterale, inclusiv

problema Tezaurului depus la Moscova în timpul Primului Război Mondial, documente complete și relevante în legătură cu situația Tezaurului. În urma Declarației comune a miniștrilor de externe român și rus din 2003, toate discuțiile se fac pe linie diplomatică, în cazul României prin Ministerul Afacerilor Externe care coordonează partea română a Comisiei mixte, BNR având exclusiv rolul de suport și furnizor de informații bine documentate și autentice. Din acest punct de vedere, analizarea aprofundată a noilor materiale aflate la dispoziție trebuie făcută cu cea mai mare rigoare. Banca Națională a României consideră în continuare că este de datoria sa să întreprindă toate demersurile necesare pentru ca aceste valori să revină acasă.

*

** - BNR